

2022-08-30

Dnr I2022/01350

Infrastrukturdepartementet

Remissvar över rapporten Arlanda flygplats – en plan för framtiden (Ds 2022:11)

Sammanfattning

Frivilliga Flygkåren, FFK, instämmer i de förslag som rapporten redovisar i avsnitt 5.13.2 och 6.7 bedömning av konsekvenser för totalförsvaret.

Bland annat sägs att om Bromma flygplats avvecklas behöver allmänflyg och helikoptertrafik flyttas till andra flygplatser med tillräcklig kapacitet och detta behov behöver säkerställas för hela Stockholmsområdet och närliggande regioner. Av särskild betydelse ur beredskapssynpunkt är FFK:s verksamhet som omfattar informationsinhämtning för både Försvarmakten och civila myndigheter under såväl normalläge som beredskap och kriser.

Rapporten framhåller att Regeringen bör ge ett gemensamt uppdrag till Försvarmakten, Myndigheten för samhällsberedskap (MSB), Trafikverket, Transportstyrelsen, Länsstyrelsen i Stockholms län och Luftfartsverket att analysera behovet av tillgänglighet och redundans i ett beredskaps- och totalförsvarsperspektiv för luftfart och flygplatser i Stockholmsområdet.

Förslag

I ett sådant uppdrag bör även FFK som en stor och växande del av totalförsvaret ingå.

Motiv

I Stockholmsområdet finns idag endast en året-runt flygplats för allmänflyg, dvs privatflyg och klubbflyg. Den är belägen i Norrtälje i norra delen av Stockholms län. FFK:s flygverksamhet baseras på möjligheten att hyra in allmänflygplan. Därför har FFK tecknat avtal om förhyrning av flygplan från framför allt flygklubbar och den totala mängden flygplan för FFK Stockholm är 15 stycken.

Av FFK Stockholms flygplan är ett placerat på Bromma flygplats och fem på Skå-Edeby flygplats som är ett gräsfält med begränsningar i användning under höst och vår på grund av sank mark. Övriga flygplan är placerade på flygplatser belägna mellan 70 och 120 km från Stockholm. Om Bromma flygplats avvecklas och Västerås flygplats läggs ner enligt nuvarande planer då blir läget för FFK:s verksamhet i Stockholms län ytterligare bekymmersamt. Till saken hör att större delen av flygplanen idag är baserade i Västerås och de får flyttas till Skavsta ännu längre bort från Stockholm vid en nedläggning av Västerås flygplats.

Beteckning	Er beteckning	Dokumenttyp	Sida
			2
Datum	Ert datum	Handläggare	
2022-08-30		THAL	

Alternativet är att flygplanägarna avvecklar flygplan och därmed begränsas FFK:s resurser ytterligare. Motsvarande hände tidigare när Tullinge respektive Barkarby flygplatser lades ned och Swedavia beslöt att begränsa allmänflyget på Bromma flygplats.

Varje pilot inom FFK:s flyginsatsgrupperna har ett avtal att man ska vara beredd att medverka i uppdrag inom två timmar efter att en myndighet har begärt stöd av FFK med spaningsinsatser. Med de baseringar av flygplanen som gäller idag är det mycket osäkert om det villkoret går att uppfylla. Då Försvarmakten, där FFK i Stockholms län flyger för Hemvärnet med fem flyggrupper och för Marinen med en flyggrupp, har akuta behov av insatser är det osäkert om detta kan genomföras med dagens baseringar av flygplan. När framtida nedläggningar av flygplatser sker då kan inte FFK genomföra sina åtaganden.

Med kommande satsningar på civilt försvar där FFK:s flyginsatsgrupper kommer att spela en betydande roll är det nödvändigt att tillskapa en flygplats inom Stockholmsområdet varifrån FFK kan operera. En flygplats för allmänflyget har diskuterats under många år men ingen lösning har tagits realiserats. Det kan nu mot bakgrund av satsningar på totalförsvaret vara lämpligt att utreda etableringen var en allmänflygplats i Stockholm. Mot bakgrund av motstridiga intressen för en allmänflygplats i Stockholm synes den enda lösningen vara att staten går in som huvudman och svarar för flygplatsens anläggande. Organisationer inom allmänflyget kan sannolikt gemensamt svara för en stor del av den praktiska förvaltningen.

I detta ärende har Thomas Alexandersson, kårchef för Frivilliga Flygkåren, beslutat och Tommy Wirén varit föredragande samt Christer Dahlgren, länsflygchef för FFK i AB län bidragit med synpunkter